

Čís. 14520.

Náhrada podle § 1326 obč. zák. přísluší poškozenému i tehdy, lze-li zohyzenou část těla zahaliti šatem.

(Rozh. ze dne 12. září 1935, Rv II 849/33.)

Žalobkyně se domáhá na žalovaných náhrady škody, která jí vzešla tím, že byla zasažena jedoucím autem. Zranění, způsobené jí tím na bér-cových kostech, zanechalo trvalé a viditelné následky. Domáhá se proto vedle bolestného podle § 1326 obč. zák. náhrady pro zmenšení vyhlídky na budoucí sňatek ve výši 20.000 Kč. Zohyzení její bude patrné, pokud se budou nositi krátké sukně. P r v ý s o u d přiznal žalobkyni z toho důvodu 5.000 Kč, o d v o l a c í s o u d 10.000 Kč. D ů v o d y: Pokud se týče výše náhrady podle § 1326 obč. zák., jest odvolání oprávněno. Zmenšenou možnost sňatku lze přiměřeně vyvážití zvýšením věna ze-jména u rodiny střední vrstvy a s tohoto hlediska jeví se částka 5.000 Kč příliš nízkou, pročez byla zvýšena odvolacím soudem po rozumu § 273 obč. zák. na 10.000 Kč.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Přísudek odvolacího soudu podle § 273 c. ř. s. co do náhrady za zohyzení je přiměřený, neboť byla zjištěna trvalá tělesná vada, jež může býti na překážku poškozené k jejímu lepšímu zaopatření. Náhrada v tomto směru přísluší poškozené, i když lze zohyzenou část těla zahaliti šatem (rozh. čís. 3137 sb. n. s.).

Čís. 14521.

Zaměstnanec (prodavač) v prodejně tabáku ve velkém i malém jest obchodním pomocníkem, a vztahují se naň předpisy zákona o osmi-hodinové pracovní době, nikoliv předpisy nařízení bývalého rakouského min. financí ze dne 10. června 1911 čís. 44236.

(Rozh. ze dne 12. září 1935, Rv II 429/35.)

Žalobce byl zaměstnán v tabákové prodejně žalované jako prodavač. Denně pracoval ve všední dny 11 hodin a v neděli 4 hodiny, týdně tudíž 70 hodin, takže byl zaměstnán o 22 hodin více než dovoluje zákon o osmihodinné pracovní době čís. 91/18 sb. z. a n. Žalobou domáhá se náhrady za tyto hodiny přes čas z důvodů bezprávného obohacení žalované. N i ž š í s o u d y zamítly žalobu proto, že žalobci, jehož služební poměr jest posuzovati podle zák. čís. 91/18 sb. z. a n., dostalo se odměny za práci přes čas již paušálem obsaženým ve zvýšené mzdě. Šlo při tom o práce dovolené vzhledem k nařízení bývalého rakouského

ministerstva financí ze dne 10. června 1911 čís. 44236, podle něhož byla pro žalobce dovolena ve všední dny pracovní doba dvanáctihodinová a v neděli a o svátcích pracovní doba čtyřhodinová.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou soudů a prvému soudu uložil nové jednání a rozhodnutí.

Důvody :

Žalobce byl zaměstnán jako prodejový pomocník v podniku žalované, která má v M. prodejnu tabáku ve velkém i v malém. Žalobce jest pokládán za obchodního pomocníka podle § 2 čís. 6 zákona ze dne 16. ledna 1910 čís. 20 ř. z. Prodej tabáku v trafikce jest pro trafikanta zaměstnáním, jehož účelem jest činnost výdělečná, takže jde o podnik provozovaný po živnostensku ve smyslu § 1 zákona ze dne 19. prosince 1918 čís. 91 sb. z. a n. Předpisy uvedeného zákona se proto vztahují i na pracovní dobu žalobcovu. Pro spor jest rozhodnou další otázka, zda přesčasové práce, jež konal žalobce pro žalovanou, byly dovolené nebo nedovolené a zda paušalování odměny za ně bylo přípustné čili nic. Oba nižší soudy vycházely z názoru, že v souzeném případě bylo přípustné paušalovati odměnu za žalobcovy hodiny přes čas. Leč dovolací soud neschvaluje tento právní názor. Opírá se o předpisy nařízení bývalého rakouského ministerstva financí ze dne 10. června 1911 čís. 44236 (»předpisy pro trafikanty«), pokládal odvolací soud za to, že pro žalobce byla dovolena ve všední dny pracovní doba dvanáctihodinová a v neděli a o svátcích pracovní doba čtyřhodinová, protože podle §§ 37 a 38 uvedeného »předpisu pro trafikanty« samostatné trafiky musí býti otevřeny za účelem prodeje tabákových tovarů ve všední dny nepřetržitě nejméně 12 hodin a v neděli a o svátcích jest v nich dovoleno provozovati prodej dopoledne po dobu 4 hodin. Avšak naproti tomu jest uvážiti, že uvedené předpisy upravily zřejmě jen dobu, po kterou má nebo smí trafika býti otevřena, t. j. přístupna koupěchtivému obecenstvu, že však jimi nebyla stanovena přípustná délka pracovní doby pro trafikantovy prodejové pomocníky. Přípustnou délku pracovní doby zaměstnanců jest posuzovati i při osobách, které jsou ve služebním poměru k trafikantovi a zaměstnány v prodejně tabáku, výhradně podle velkých předpisů zákona čís. 91/18 sb. z. a n., který pro takové zaměstnance nestanoví žádných výjimek, ač byl vydán později, než uvedený »předpis pro trafikanty« z roku 1911. Dobu, kterou má nebo smí trafika býti otevřena, nelze přece ztotožňovati s pracovní dobou přípustnou pro trafikantovy zaměstnance ve smyslu zákona o osmihodinové době pracovní. Prodloužení pracovní dobu zaměstnanců přes míru zákonem dovolenou lze jen za zvláštních podmínek podle § 6 (přerušení pravidelného provozu živelnými událostmi nebo nehodami, zvýšená potřeba práce ve veřejném zájmu nebo z jiných naléhavých důvodů, nelze-li učiniti jiná opatření), o nichž v souzeném případě nemůže býti řeči, a mimo to jsou k povolení takového prodloužení oprávněny jen úřady v § 6 vyjmenované, k nimž však nenáleží finanční správy, vykonávající dozor nad trafikanty v zájmu fiskálním. Ostatně se podotýká, že i oprávnění povolaných úřadů, aby svolily k prodloužení pracovní doby, jest v § 6 odst. 1 a 2 obmezeno, takže pracovní doba smí býti prodloužena jen dočasně a jen po určitou

dobu v roce, nikoli trvale. Je-li tomu tak, nelze pochybovati o tom, že v souzeném případě nešlo o dovolené hodiny práce přes čas a že důsledkem toho úmluva o paušalování odměny za nedovolené práce přes čas, i kdyby k ní bylo došlo, byla by nicotná (viz rozhodnutí čí. 12158 sb. n. s. a četná jiná rozhodnutí tamže uvedená). I při nedovolených pracích přes čas může se zaměstnanec domáhati náhrady pro své poškození a pro bezdůvodné obohacení zaměstnavatelovo (viz totéž rozhodnutí). Žalobce opřel svůj žalobní nárok právě o tento právní důvod již v řízení v první stolici. Nižší soudy zamítly žalobu proti žalované v podstatě jen z důvodu, že odměna za žalobcovy práce přes čas byla paušalována a že žalobce nebyl prodloužením zákonné pracovní doby poškozen ve prospěch žalované proto, že mu paušalovaná odměna byla zaplacená. Avšak podle toho, co bylo právě vyloženo, neobstojí tento důvod pro zamítnutí žaloby. Dovolací soud nemůže však rozhodnouti ve věci samé, ježto dosavadní řízení trpí neúplností, neboť při správném posouzení otázky nepřipustnosti paušalování odměny za nedovolené práce přes čas bude třeba, by soud zjednal především skutkový základ pro rozhodnutí, zda tím, co bylo žalobci za jeho skutečně vykonané paušalované práce žalovanou zaplacené, byly tyto práce přiměřeně odměněny čili nic, a aby podle toho bylo rozhodnuto, zdali a pokud byla jimi žalovaná bezdůvodně obohacena ke hmotné újmě žalobcově.

Čís. 14522.

Má-li býti v zájmu neodevzdané pozůstalosti podána žaloba na jednoho z několika správců pozůstalosti, lze udělití pozůstalostní svolení k podání žaloby druhému ze správců. Jde tu o kolisního opatrovníka podle obdoby §§ 272, 280, 282 obč. zák. a o důležitý úkon podle § 145 nesp. říz.

Tento předpis nevyžaduje soudního schválení jen k úkonům tam uvedeným, nýbrž i v jiných případech, kde jde o důležité opatření při správě pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 13. září 1935, R I 652/35.)

Ze tří dětí zůstavitelových byli dva synové ustanoveni společně za opatrovatele a správce pozůstalosti podle § 145 nesp. pat. Do pozůstalosti náležel také dům, na němž bylo vtěleno zástavní právo pro pohledávku K. spořitelny ze zápůjčky. Jeden ze spoludědiců a správců (Rudolf H.) uvedl, že zmíněný hypotekární dluh jest jen formálně dluhem zůstavitelovým a tudíž pozůstalosti dosud neodevzdané, neboť ve skutečnosti jde o dluh druhého správce (Oty H.), který valutu ze zápůjčky obdržel a se zavázal, že bude platiti úroky a anuity, které také do smrti zůstavitelovy platil, ale od té doby již platiti nechce; poněvadž úroky a anuity vzrostly na značnou sumu, spořitelna podala již na pozůstalost žalobu, takže hrozí exekuce, čímž by pozůstalost utrpěla újmu; je tedy nutno, aby byla podána proti druhému správci žaloba, by zmíněnou sumu spořitelně zaplatil. Poněvadž žalobu může podati jen legitimovaný zástupce pozůstalosti, a oba správci jsou zástupci pozůstalosti, z nichž jeden má